

VII. Kasvatuslautakunta.

Kasvatuslautakunnan kertomus vuodelta 1915¹⁾ oli seuraavaa sisällystä:

Siihen nähden että kaupunginvaltuusto oli marraskuun 4 p:nä 1914 hyväksynyt kasvatuslautakunnalle uuden johtosäännön²⁾, on osa lautakunnan työtä kuluneena vuonna kohdistunut järjestysohjeiden laatimiseen lautakunnan ja sen alaisten laitosten toiminnalle. Niinpä on laadittu ehdotus lautakunnan työjärjestykseksi, vaikkei lautakunta kuitenkaan, odotellessaan tarpeellista kokemusta sen tarkoituksenmukaisuudesta, vielä ole asiaa loppuun käsitellyt. Helsingin kaupungin kasvatuslaitosten ohjesäännön on lautakunta niinkään laatinut ja toukokuun 27 p:nä 1915 vahvistanut. Tämä ohjesääntö, jonka laatimisessa myöskin asianomaiset laitosten johtajat ovat olleet avullisina, on täyttänyt kauan tuntuvana olleen aukon lasten ja nuorison hoitotyön järjestämisessä. Ohjesääntö, joka käsittää 5 lukua ja yhteensä 34 pykälää, on julkaistu kunnallisasetuskokoelmassa.

Lautakunnan
yleinen toi-
minta.

Muutoin on kasvatuslautakunnan toiminta jatkunut saman suunnitelman mukaan kuin edellisinäkin vuosina. Sen johdosta että lautakunnan kanslian työvoimia on lisätty, on sen ohessa entistä suurempaa huomiota voitu panna suojelevaan kasvatustyöhön. Lautakunnalle ilmoitetuista 45 lapsesta, jotka olivat pätevättä syyttä keskeyttäneet koulunkäyntinsä, on käymällä heidän kotonaan ja tekemällä heidän vanhemmilleen esityksiä kokonaista 27 voitu saada jatkamaan koulunkäyntiään. Kuudessa tapauksessa, joissa vanhemmat eivät ole varojen puutteessa voineet lapsilleen antaa tarpeellista hoitoa ja kasvatusta, on lautakunnan johtosäännön 17 §:n mukaan ilmoitus asiasta tehty vaivashoitohallitukselle. Samoin kuin aikaisemmin on myöskin vuonna 1915 lautakunnan toimesta järjestetty kesätyöskentelyä lapsille n. s. kaartinpuutarhassa.

Sittenkuin kasvatuslautakunnan uusi johto- ja vuosirahasääntö

Lautakunnan
kokoonpano
kokoukset
y. m.

¹⁾ Kertomukseen liittyvistä tauluista on ainoastaan osa otettu tähän; osa niissä olevista tiedoista on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1915. — ²⁾ Ks. Helsingin kaupungin kunnallisasetuskokoelma n:o 4 vuodelta 1914.

oli vahvistettu, valitsi kaupunginvaltuusto johtosäännön mukaisesti jäsenet lautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1915—18. Näistä valittiin puheenjohtajaksi vuodeksi 1915 lakitieteentohtori Axel Charpentier. Muina jäseninä ovat olleet ent. kuvernööri Ivar Gordie vaivaishoito-hallituksen edustajana ja samalla lautakunnan varapuheenjohtajana johtosäännön 6 §:ssä mainituissa tapauksissa, lääketieteellisensiaatti vapaaherra Emil Cedercreutz, kansakoulunopettajatar Bertha v. Nandelstadh, kansanlastentarhanjohtajatar Ingrid Poppius ja professori Onni Tarjanne. Johtosäännön 4 §:ssä sanotaan, että kasvatuslautakunnan toimiessa kansakoulujohtokuntana on sen kokoonpanoon ja puheenjohtajan vaaliin nähden noudatettava mitä voimassa olevissa asetuksissa siinä kohden sanotaan kansakoulujohtokunnasta. Tämän johdosta päätti lautakunta eräissä ensimmäisiä kokouksiaan vuoden varrella kehoittaa kaikkia kasvatuslaitosten opettajia ja opettajattaria valitsemaan edustajan niihin kokouksiin, joissa kansakoululaitosta koskevia kysymyksiä tulisi käsiteltäväksi. Vaali, joka toimitettiin umpilipuin, antoi tulokseksi, että kasvatuslaitosten opettajiston edustajaksi valittiin johtaja Taavi Rönkä. Sen ohessa ja kun kansakouluohjesäännön mukaan kansakoulujohtokunnan puheenjohtaja on johtokunnan jäsenen valittava, valitsi kasvatuslautakunta lakitieteentohtori Charpentierin myöskin kansakouluasioita käsiteltäessä toimimaan lautakunnan puheenjohtajana.

Kaupunginvaltuuston vaalin mukaan on tammikuun 1 päivästä 1915 kasvatuslautakunnan ammattiholhojana ja sihteerinä toiminut vapaaherra Adolf v. Bonsdorff, kamreerina kamreeri Frans Oskar Rosendahl ja lääkärinä lääketieteellisensiaatti Thor Waenerberg. Kassanhoitajattareksi on lautakunta ottanut neiti Ruth Wigrenin, ylimääräiseksi apulaisiksi filosofianmaisteri Henrik Ståhlin ja neiti Carin Nyströmin sekä vahtimestariksi Birger Sjöblomin.

Vapaaherra v. Bonsdorff on kivulloisuuden tähden nauttinut virkavapautta syyskuun 15 päivästä vuoden loppuun, ja on hänen viransijaisenaan toiminut ensimmäinen ylimääräinen apulainen filosofianmaisteri Ståhl.

Kasvatuslautakunta on tavallisesti kokoontunut kunkin kuukauden toisena ja neljäntenä maanantaina, paitsi kesä- heinä- ja elokuulla, jolloin on kokoontunut ainoastaan kerran kuukaudessa. Ylimääräisiä kokouksia on pidetty kahdesti. Sen lisäksi on asiat, jotka eivät ole sietäneet lykkäystä, käsitelty siten, että sihteeri on asiasta hankkinut kolmen jäsenen lausunnon, joka sitten on ollut voimassa lautakunnan päätöksenä, joka seuraavassa kokouksessa on merkitty pöytäkirjaan. Lautakunnan kokouksissa vuoden varrella laaditut pöytäkirjat käsittävät yhteensä 331 pykälää. Diariin merkittyjä läh-teviä kirjelmia oli 284.

Vuonna 1915 on diariin merkitty ilmoitetuiksi 103 lasta, joiden on katsottu olevan hoidon ja kasvatuksen tarpeessa. Näistä lapsista on lautakunnan huostaan otettu 69 eli 17 ruotsia ja 34 suomea puhuvaa poikaa sekä 4 ruotsia ja 14 suomea puhuvaa tyttöä. Lapsista oli 16 eli 11 poikaa ja 5 tyttöä ilmoittanut kaupungin suomenkielisten kansakoulujen tarkastaja sekä 6 poikaa (mutta ei yhtään tyttöä) kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastaja; kaupungin vauvaihoitohallitus tai sen lastenhoidontarkastaja oli ilmoittanut 17 lasta eli 13 poikaa ja 4 tyttöä, poliisin siveellisyysosasto 1 pojan ja yksityishenkilöt 29 lasta eli 20 poikaa ja 9 tyttöä. Äidinkielen mukaan ryhmittäivät vuoden varrella lautakunnan huostaan otetut 69 lasta siten, että 17 poikaa ja 4 tyttöä eli 21 lasta oli ruotsia, sekä 34 poikaa ja 14 tyttöä eli 48 lasta suomea puhuvia. Näistä lapsista oli 5 ruotsia ja 10 suomea puhuvaa poikaa sekä 2 ruotsia ja 3 suomea puhuvaa tyttöä aviotonta syntyperää. Huostaan otettujen lasten ryhmittäminen syntymäpaikan ja iän mukaan näkyy seuraavasta taulusta:

Ilmoitetut ja huostaan otetut lapset.

Äidinkieli ja sukupuoli.	Syntymäpaikka.		Ikä huostaan otettaessa.					Yhteensä
	Helsinki.	Muu paikkakunta.	Alle 7 v:n	7-9 v.	9-13 v.	13-15 v.	15-18 v.	
Ruotsia puhuvia poikia	12	5	3	3	7	3	1	17
» » tyttöjä	4	—	—	—	2	2	—	4
Suomea » poikia	17	17	—	4	23	7	—	34
» » tyttöjä	9	5	1	—	6	6	1	14
Yhteensä	42	27	4	7	38	18	2	69

Vuoden 1914 päättyessä oli kasvatustalokunnan asettamisesta lähtien sen silloiselle sihteerille uskottuja holhoustoimia 80, jotka koskivat yhteensä 133 lasta. Näistä oli kuitenkin 65 lasta saavuttamansa täysi-ikäisyyden johdosta tai muista syistä lakannut nauttimasta lautakunnan huolenpitoa. Vuonna 1915 on lautakunnan 13 tapauksessa täytyntä ammattihoiloojansa välityksellä kääntäjä holhoustaloitokunnan ja raastuvanoikeuden puoleen saadakseen hoitoonsa lapsia, jotka näyttivät olevan erittäin suuresti sen tarpeessa, mutta joiden vanhemmat olivat vastustaneet lasten ottamista lautakunnan hoitoon. Kaikissa näissä tapauksissa onkin kasvatusoikeus otettu vanhemmilta sekä ammattihoilooja määrätty lasten hoiloojaksi ja kasvattajaksi. Lautakunnan sihteerille ja ammattihoiloojalle uskottuja hoiloojatoimia oli siten vuoden päättyessä 93. Mikäli koskee muita tapauk-

Holhoustoimi.

sia, joissa ammattiholhooja on määrätty holhoojaksi, viitataan tämän ohjeeseen, ammattiholhoojan antamaan selontekoon.

Lautakunnan
hoidettavina
olevat lapset.

Vuoden 1915 alussa oli kasvatustalokunnan huollettavina 365 lasta eli 262 poikaa ja 103 tyttöä. Kun vuoden varrella 51 poikaa ja 18 tyttöä eli 69 lasta otettiin lautakunnan hoitoon, on vuoden 1915 tai jonkin osan siitä siis 313 poikaa ja 121 tyttöä eli yhteensä 434 lasta saanut hoitoa ja kasvatusta lautakunnan toimesta. Vuoden varrella on 57 poikaa ja 20 tyttöä poistunut lautakunnan hoidosta, joten vuoden päättyessä oli jäljellä 256 poikaa ja 101 tyttöä eli yhteensä 357 lasta. Hoidokkien ryhmittäminen kasvatustalokosten, muiden lastenhoitolaitosten, ammattikoulujen y. m. kesken näkyy taulusta 2, jossa sen ohessa on menneeseen aikaan kohdistuvia tietoja vuodesta 1900 lähtien. Lasten iästä ja koulunkäynnistä helmikuun 1 päivänä 1915 vallinneiden olojen mukaan annetaan tietoja taulussa 1.

Kaupungin
kasvatustalok-
set ja koulu-
siirtolat.

Vuonna 1915 on kaupunki pitänyt voimassa yhtä poikain vasaanotto- ja havaintokotia, neljää oppilasasumalaitoksella varustettua kasvatustalokosta ja viittä koulusiirtolaa. Oppilasasumalaitoksella varustetuista kasvatustalokoksista on Bromarvin Bengtsårin laitos tarkoitettu sekä ruotsia että suomea puhuvia poikia varten, Finnbyn Sjötorpin laitos ruotsia ja Lohjan Toivoniemen laitos suomea puhuvia tyttöjä varten. Oppilasasumalaitoksella varustettu Vihdin Vanjoen laitos, joka samalla on koulusiirtola, vastaanottaa nuorempia ja henkisesti takapajulla olevia suomea puhuvia poikia. Porvoon pitäjän Vekkosken koulusiirtola on tarkoitettu alemman kansakoulun kehitysiässä olevia pienempiä ja henkisesti takapajulla olevia ruotsia puhuvia poikia varten, kun taas Sipoon Paipisten ja Porvoon pitäjän Laversin ruotsinkieliset sekä Nummen Tavolan ja Lohjan Karstun suomenkieliset siirtolat ovat tarkoitettut ylempään kansakoulun kehitysteella olevia poikia varten. Viimeksi mainittuun koulusiirtolaan on myös yhdistetty ammattiosasto. Johtajan antamasta kertomuksesta käy m. m. selville, että laitoksessa on kertomusvuoden kuluessa valmistettu ja myyty puuteoksia 1,514 markan 85 pennin arvosta.

Opetusta näiden laitosten kouluissa on Helsingin kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 37 §:n johdosta mikäli mahdollista annettu kaupungin kansakouluille vahvistettujen lukusuunnitelman mukaisesti. Eri laitosten oppilaiden ryhmittäminen luokittain helmikuun 1 päivänä 1915 näkyy taulusta 1.

Muuanne sijoit-
tetut lapset.

Samoin kuin aikaisemmin on kasvatustalokunnalla kuluneena-kin vuonna ollut hoidokkeja sijoitettuina muihin lastenhoitolaitoksiin, vieraisiin kasvatustalokoksiin, ammattikouluihin ja yksityisiin koteihin. Kustannukset heidän elatuksestaan ja kasvatuksestaan on suoritettu yksityistä elänteelleantoa ja jatkokasvatusta varten olevasta määrärahasta. Tällaisia lapsia oli vuoden alussa 47 ja sen lopussa 35.

Rippikouluikäisille hoidokeille on kustannettu erityinen rippikouluopetus.

Rippikoulu-
opetus.

Kasvatustalokunnan hoidokkien terveydentila on yleensä ollut hyvä. Sen johdosta että Finbyn ja Sipoon pitäjissä oli määrätty toimitettavaksi yleinen uudestirokotus, rokotettiin näihin pitäjiin sijoitettujen laitosten oppilaat uudestaan. Kasvatustalokunnan palveluksessa oleva lääkäri on toimittanut kaikkien lautakunnan huostaan otettujen lasten ensimmäisen tutkimuksen ja antanut lausunnon sitä varten laaditun kaavakkeen mukaisesti. Lääkäri on niinkään vuoden varrella käynyt kaikissa kasvatustaloksissa ja tutkinut näiden oppilaat. Taudin tähden laiminlöivät oppilaat 1,356 lukupäivää, jotka jakautuivat eri laitosten kesken seuraavasti:

Oppilaiden
terveydentila.

	Laiminlyötyjä päiviä.		Laiminlyötyjä päiviä.
Bengtsår, ruots. os. ..	209	Toivoniemi	300
» suom.	283	Karstu	297
Sjötorp	70	Tavola	82
Paipinen	53	Vanjoki	35
Lavers	25	Yhteensä	1,356
Vekkoski	2		

Mitä laitosten oppilaiden käytökseen tulee, ei se tänäkään vuonna ole suonut sijaa vakavammille muistutuksille. Karkausyrityksiä on kuitenkin sattunut, eritoten Bengtsårin kasvatustaloksessa.

Oppilaiden
käytös.

Tietoja aikaisemmin eronneiden oppilaiden myöhemmistä vaiheista ei ole tänäkään vuonna lautakunnalle saapunut. Tämä asiantilaa on valitettava ja kaipaa epäilemättä toimenpidettä lautakunnan puolelta. Miten yhteyttä lautakunnan ja sen entisten hoidokkien kesken on ylläpidettävä, on kuitenkin kysymys, jota ei voida ilman muuta ratkaista. Lautakunta toivoo ensi vuosikertomuksessa voivansa esittää myönteisen ehdotuksen asiasta. Miten vuoden varrella lautakunnan hoidosta poistuneet on sijoitettu, näkyy seuraavista tiedoista:

Eronneet oppi-
laat.

Paikan sai:

renkeinä maalla	14
» kaupungissa	2
tehdastyöläisinä	10
apureina	7
puutarhanhoidon y. m. opastajattarina	6
palvelijattarina maalla	6
» kaupungissa	2
Ilman vakinaista tointa	15
Yhteensä	62

niistä Helsingissä.....	36
» muulla paikkakunnalla	26

Kasvatuslaitosten
opettajakuunta.

Lohjan Toivoniemen kasvatuslaitoksen johtajatar neiti Ina Wallén, joka on pitemmän aikaa ollut virasta vapaana, on vihdoin elokuun 1 p:nä omasta pyynnöstään saanut eron ynnä 750 markan vuosieläkkeen yleisistä varoista. Sen ohessa myönsi kaupunginvaltuusto hänelle hänen jäljellä olevaksi elinajakseen 300 markan vuosiapurahan. Mainitun laitoksen johtajattareksi on kahdeksi koevuodeksi, elokuun 1 päivästä lukien, otettu virkaatoimittava johtajatar neiti Lydia Ridvall. Sipoon Paipisten kasvatuslaitoksen johtaja Gottfrid Kvarnström on kuolemalla eronnut huhtikuun 27 p:nä. Hänen seuraajakseen, ensinnä virkaatoimittavaksi ja elokuun 1 päivästä lähtien kahdeksi koevuodeksi, on otettu kansakoulunopettaja Algot Lindfors.

Kasvatuslautakunnan esityksestä on kaupunginvaltuusto maaliskuun 2 päivänä 1915 päättänyt, että niiden kaupungin kasvatuslaitoksissa palvelevain johtajain ja johtajarten, jotka eivät kansakoulunopettajina tai kansakoulunopettajattarina ole oikeutetut opettajatai opettajatarpohjapalkkansa korotukseen määrävuosien palveluksesta, saavat 1916 vuoden alusta lukien palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta kumpaisellakin kerralla 10 % heille tulevasta pohjapalkasta.

Vastaanotto-
ja havainto-
koti.

Vastaanotto- ja havaintokodin ei ole ollut täytettävä ainoastaan lautakunnan, vaan myöskin vaivashoitohallituksen tarve mitä tulee kotiin, johon huostaanotetut lapset, joita ei ole katsottu olevan heti sijoittaminen maaseudulle, sijoitetaan koulunkäynnin keskeytyksen välttämiseksi. Poliisin etsivä osastokin on saanut alaikäisille lainrikkajille, joita ei ole voitu pitää vangittuina, sijaa vastaanottokodissa, kunnes näitä vastaan nostettu juttu on lopullisesti ratkaistu. Vastainmittua tarkoitusta varten myöskin kaupunginvaltuusto kokouksessaan huhtikuun 28 päivänä 1915 lautakunnalle 1,500 markan määrärahan, jota ei kuitenkaan ole tarvinnut käyttää. Vihdoin on ne kasvatuslaitosten oppilaat, jotka ovat olleet semmoisen lääkärin hoidon tarpeessa, jota ei ole voitu saada maaseudulla, täällä oleskellessaan olleet sijoitettuina vastaanottokotiin. Missä määrin vastaanottokoti on täyttänyt näitä eri vaatimuksia, näkyy taulusta 3.

Kaupunkilähe-
tyksen vastaan-
ottokotiin otet-
ut tytöt.

Kuluneenakin vuonna on kasvatuslautakunta suorittamalla 1 markan 50 pennin päivämaksun saanut tyttöjä, joita sen on täytynyt ottaa huostaansa, otetuiksi kaupunkilähettyksen vastaanottokotiin silmälläpidettäviksi. Lautakunnan kotiin sijoittamain tyttöjen sekä hoitopäiväin luku käy selville taulusta 4.

Lautakunnan
toiminnan kus-
tannukset.

Lautakunnan hoidossa olevain lasten elatuksesta ja kasvatuksesta oli, ellei kasvatuslautakunnan menoja oteta lukuun, vuonna 1915

kustannuksia kaikkiaan Smk. 279,056: 71, johon summaan myös on luettu Bengtsårin kasvatuslaitoksen rakennuksen laskettu vuokra 16,100 markkaa ja Toivoniemen rakennusten vuokra 3,500 markkaa. Näistä kustannuksista on Smk. 269,068: 26 maksettu laiminlyötyjen ja huonohoitosten lasten kasvatuksesta ja jatkokehityksestä sekä Smk. 9,988: 45 aistivallisten ja raajarikkoisten lasten elatuksesta ja opetuksesta heitä varten olevissa erikoislaitoksissa. Valtioapua kasvatuslaitosten voimassapitoon ei ole saatu vuonna 1915. Sitä vastoin on korvausta lautakunnan toimesta kasvatettujen lasten elatuksesta kuluneena vuonna kertynyt Smk. 5,769: 06. Tuloja Bengtsårin ja Toivoniemen maataloista on ollut Smk. 37,147: 54 ja kasvatuslaitosten työpajoista Smk. 3,585: 75. Kaikkiaan on kasvatuslaitoksista ja niihin kuuluvista kiinteistöistä ollut tuloja Smk. 46,502: 35, joten kaupungilla on laiminlyötyjen ja huonohoitosten lasten elatuksesta ja kasvatuksesta vuonna 1915 todellisuudessa ollut kustannuksia Smk. 222,565: 91. Jos nämä kustannukset jaetaan kaikkien niiden (434) hoidokkien kesken, jotka vuoden 1915 tai jonkin osan siitä ovat olleet lautakunnan hoidettavina, on keskikustannus kutakin lasta kohti Smk. 512: 82. Miten kustannukset jakautuvat eri kasvatuslaitosten ja koulusiirtolain kesken, näkyy taulusta 6. Elatuspäiväin kokonaisluku kaupungin laitoksissa oli 107,926 ja keskikustannus kutakin elatuspäivää kohti Smk. 2: 06.

Kaupunginvaltuuston helmikuun 25 p:nä 1908 tekemän päätöksen mukaan on kasvatuslautakunnan toimitettava Bengtsårin maatalan taloudenhoito, mihin Lohjan pitäjän Toivoniemen pienen tilan oston jälkeen tuli lisäksi tämänkin maatalan hoito. Tilien mukaan oli Bengtsårista vuonna 1915 tuloja Smk. 31,688: 34, menoja Smk. 19,293: 74 ja puhdasta voittoa Smk. 12,394: 60 sekä Toivoniemestä tuloja Smk. 5,459: 20, menoja Smk. 4,099: 98 ja puhdasta voittoa Smk. 1,359: 22.

Bengtsårin ja
Toivoniemen
maatilat.

Kasvatustalokunnan tehtävänä on niinkään kaupunginvaltuuston joulukuun 30 p:nä 1911 tekemän päätöksen mukaan käsitellä kysymykset opetuksen hankkimisesta varattomille tylsämielisille, kuuromykille, sokeille sekä raajarikkosille ja kaatuvatautisille lapsille heille sopivissa laitoksissa. Miten nämä lapset ovat olleet jaettuina heitä varten oleviin kouluihin ja koteihin sekä miten tarkoitukseen osoitettu määräraha on käytetty, näkyy taulusta 5.

Aistivallisten
ja raajarikkois-
ten lasten
opetus.

Kasvatustalokunnan ammattihoiloojan selonteko vuodelta 1915 oli seuraavaa sisällystä: Hoiloustoimi

Johtosääntönsä 29 §:n mukaan on ammattihoilooja velvollinen, eritoten kun Helsingin kaupungista kotoisin olevan lapsen harkitaan

kasvatuksensa turvaamiseksi olevan holhoojan tarpeessa eikä yksityistä holhoojaa saada, määrättämään itsensä lapsen holhoojaksi. Tämän mukaisesti määrättiin ammattiholhooja 1915 vuoden alussa holhoojaksi ja kasvattajaksi 14 lapselle, joihin nähden kasvatustalokunta jo vuonna 1914 oli tehnyt esityksen asiasta. Vuonna 1915 merkittiin diariin 39 uutta lasta, joiden oli katsottu tarvitsevan holhoojaa kasvatuksensa turvaamiseksi. Näistä ilmoituksista ei 3 saadun selvityksen johdosta aiheuttanut toimeupidettä ammattiholhoojan puolelta, mutta 36 lapseen nähden tehtiin esitys kasvatusoikeuden ottamisesta pois vanhemmilta ja holhoojan määräämisestä lapsille. Kahdeksalletoista näistä lapsista onkin ammattiholhooja määrätty holhoojaksi ennen vuoden loppua, jota vastoin asiaa muihin lapsiin nähden ei käsitelty loppuun 1915 vuoden kuluessa. Ammattiholhooja määrättiin siis vuonna 1915 kaikkiaan 32 lapsen holhoojaksi, ja ryhmittivät nämä ikänsä mukaan heinäkuun 1 p:nä seuraavasti:

7 vuotta nuorempia.....	11	12—13 vuotiaita	3
7—8 vuotiaita	2	13—14 ”	3
8—9 ”	2	14—15 ”	1
9—10 ”	1	15—16 ”	1
10—11 ”	4	16—17 ”	1
11—12 ”	3		
		Yhteensä	32

Holhousasioita on 19 pantu vireille vaivashoitohallituksen ja 13 kasvatustalokunnan pyynnöstä yksityisten henkilöiden tekemäin ilmoitusten johdosta.

Vuonna 1915 ammattiholhoojan holhottaviksi annetuista 32 lapsesta oli vuoden päättyessä 14 vaivashoitohallituksen, 13 kasvatustalokunnan ja 5 yhdistysten tai yksityishenkilöiden hoidettavina. Kahdessa tapauksessa, kun lapset olivat syntyneet avioliiton ulkopuolella, on ammattiholhooja kääntymällä johtosääntönsä 29 §:n mukaisesti lasten isäin puoleen voinut saattaa nämä antamaan kohtuullista kasvatustapua.

Toimenpiteitä kasvatustalokunnan johtosääntö 17 §:n 2 kohdan johdosta.

Johtosääntönsä 17 §:n 2 momentin mukaan tulee kasvatustalokunnan, siinä tapauksessa että vanhemmat ja edusmiehet eivät voi varojen puutteessa antaa lapsille tarpeellista hoitoa ja kasvatusta, ilmoittaa asiasta vaivashoitohallitukselle. Huhtikuun 29 p:nä tekemälään päätöksellä on kasvatustalokunta johtosääntönsä 34 §:n nojalla, joka oikeuttaa lautakunnan antamaan m. m. tämän tehtävän ammattiholhoojansa toimeksi, antanut hänen tehtäväkseen lautakunnan puolesta tehdä ilmoitukset tuollaisista tapauksista. Semmoisia muistutuksia onkin vuoden varrella tehty 6 eri perheeseen nähden.

Johtosääntönsä 24 §:n mukaan tulee kasvatustalokunnan lasten ja nuorison hoitoa koskeissa asioissa toimia yksissä neuvoin kaupunginviranomaisten ja muiden talokuntain kanssa sekä antaa niille lausuntoja ja tietoja. Tämän johdosta antoi talokunta huhtikuun 12 p:nä raastuvanoikeudelle kirjelmän, jossa talokunta alisti, eikö raastuvanoikeus voisi käsiteltäessä lasta vastaan nostettua juttua laittoman teon johdosta ennen lopullisen päätöksen antamista talokunnalla hankittua lapsesta tietoja, joita voi olla tarpeen sen kasvatustarpeen selville saamiseksi. Tämän johdosta ovatkin asianomaiset oikeuden puheenjohtajat, samoin kuin aikaisemminkin oli yksityisissä tapauksissa tehty, käsitellessään alaikäisiä lainrikkooja vastaan vireille pantuja juttuja ruvenneet siitä ilmoittamaan ammattiholhoojalle, joka silloin on antanut halutun selvityksen. Vaikkei meillä ole erityistä lasten tuomioistuinta, on alikäisten oikeuskäsittelyssä tällä tavoin otettu huomioon kasvatustarkkohdatkin.

Toimenpiteitä talokunnan johtosääntönsä 24 §:n johdosta.

Missä määrin kasvatustalokunta on voinut avustaa poliisin etsivää osastoa ottamalla kasvatuskotiin säilytettäväksi alikäisiä, kunnes näiden oikeusjutut on lopullisesti ratkaistu, näkyy taulusta 3.

Nuorison ja yhteiskunnan menestys vaatii, että kunnallista ja yksityistä lastenhoitotyötä harjoitetaan tähänastista voimaperäisemmin odoteltaessa sitä julkista lasten- ja nuorisonhoitoa koskevaa lainsäädäntöä, jonka aikaansaamiseen vielä kulunee jokin aika. Kasvatustalokunnan ammattiholhoaja on sentähden katsonut asiakseen myöskin esitelmillä sekä sanoma- ja aikakauslehdissä kirjoituksia julkaisemalla koettaa herättää harrastusta ja ymmärtämystä semmoiseen työhön.

Muut toimenpiteet.

Taulu 1. Kaupungin kasvatustaloustietä.

Laitokset.	Opettajisto		Oppilaat.				Oppilaat helmikuun													
	Opettajia.	Opettajattaria.	Syysluku-		Kevätlu-		opetuskie-		ikänsä mukaan											
			kauden		kukauden		len muk.													
			alussa.	lopussa.	alussa.	lopussa.	Ruotsi.	Suomi.	Alle 7 vuoden.	7-9 vuotiaita.	9-13 vuotiaita.	13-15 vuotiaita.	15-18 vuotiaita.	18 vuot. ja vanhemp.						
<i>Ruotsinkieliset.</i>																				
Bromarvin Bengtsår,																				
ruots. os.	1) 2	—	24	24	28	28	28	—	—	—	5	8	14	1						
Sipoon Paipinen.....	1	—	18	20	20	22	22	—	—	—	11	6	5	—						
Porvoon p. Lavers	1	—	17	17	16	17	17	—	—	—	2	14	1	—						
Finnbyn Sjötorp.....	—	2	35	35	35	36	36	—	—	1	6	7	16	6						
Porvoon p. Vekkoski, ..	1	—	5	7	9	10	10	—	—	—	4	5	1	—						
Yhteensä	5	2	99	103	108	113	113	—	—	—	5	29	36	36	7					
<i>Suomenkieliset.</i>																				
Bromarvin Bengtsår,																				
suom. os.	1	—	43	43	43	49	—	49	—	—	—	16	30	3						
Nummen Tavola	1	—	24	24	32	32	—	32	—	—	11	14	7	—						
Lohjan Karstu	1	—	35	38	37	37	—	37	—	—	11	15	11	—						
Lohjan Toivoniemi	—	2	35	36	38	38	—	38	—	—	9	10	18	1						
Vihdin Vanjoki	1	1	33	39	44	49	—	49	—	5	38	5	1	—						
Yhteensä	4	3	170	180	194	205	—	205	—	—	5	69	60	67	4					

1) Tähän on luettu Bengtsårin laitoksen ruotsin- ja suomenkielisen osaston

2) Keskimäärää laskettaessa on Bengtsårin laitoksen menot luettu pois työpajain

3) Keskimäärää laskettaessa on työpajan tulot, 805 mk. 85 p:ää, luettu pois

laitokset luvuvuonna 1915—16.

sukupuolen muk.		Vanhempain säädyin tai ammatin muk.		Koulujen ja luokkain mukaan.												Kansakoulusta päässetä oppilaita.		Menot kalenterivuonna 1915.		Kokonaismenot elatuspäivältä kalenterivuonna 1915.		
Poikia.	Tyttöjä.	Pienemp. einkonharjoitt. ja palvelusmiehiä, virkamiehiä ja suurempia einkonharjoittajia.		Alempi kansakoulu.		Ylempi kansakoulu.						Käsiyöäis- tai muu ammattikoulu.	Yhteensä.	Kansakoulusta päässetä oppilaita.	Markkaa ja penniä.	Markkaa ja penniä.	Markkaa ja penniä.					
				Apukoulu.		I luokka.		II luokka.		III luokka.								IV luokka.		V luokka.		VI luokka.
28	—	1	27	—	—	—	2	6	5	3	12	—	—	28	2	2)	85	530	19	3)	3	22
22	—	—	20	—	—	—	1	12	—	1	—	—	8	22	—	—	10	264	63	—	1	65
17	—	—	14	—	—	—	1	4	6	6	—	—	—	17	5	—	9	822	93	—	1	66
—	36	1	32	—	—	2	4	3	8	4	13	—	2	36	19	—	24	348	59	—	1	83
10	—	—	9	—	6	4	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	3	047	37	—	1	42
77	36	1	10	102	—	6	6	8	25	19	14	25	—	10	113	26	—	133,013	71	—	—	—
49	—	—	49	—	—	—	1	1	6	3	28	7	3	49	4	4)	—	—	—	4)	—	—
32	—	—	30	—	—	—	—	12	13	—	—	—	7	32	10	—	12,006	79	—	—	1	18
37	—	—	34	—	—	—	—	—	24	1	—	12	—	37	—	—	20,559	14	6)	—	1	62
—	38	—	38	—	—	—	3	5	8	8	12	—	2	38	19	—	25,461	64	—	—	2	05
49	—	—	36	—	10	8	17	14	—	—	—	—	—	49	—	—	22,537	07	—	—	1	54
167	38	—	18	187	—	10	8	21	32	51	12	40	19	12	205	33	—	80,564	64	—	—	—

yhteinen johtaja. — 2) Työpajain tuloja, 2,779 mk. 90 p:ää, pois lukematta. — tuloista. — 4) Tiedot sisältyvät Bengtsårin ruotsinkielisen osaston menoihin. — menoista.

Taulu 2. Kasvatustalokunnan huollettavina olevat lapset sekä menot talokunnan ja sen alaisten laitojen toiminnasta vuosina 1900—15.

Vuonna	Kasvatustalokunnan oppilaat ¹⁾										Muut lapset.						Yhteensä lapsia ¹⁾	Kustannuksia kasvatustalokunnasta, kasvatustalokunnista, eläkkeelleannosta y. m. ⁵⁾				
	Paipinen, Sipoo.	Tavola, Nummi.	Karstu, Lohja.	Lavers, Porvoon p.	Toivoniemi, Lohja ²⁾	Siikorp, Pihvy ³⁾	Vanjoki, Vihti ⁴⁾	Bengtssär, Bromarv.	Vekroski, Porvoon p.	Yhteensä.	Niistä:		Vastanotto-kodissa.	Muissa lasten-hoitotalokunnissa.	Ammattikoulussa	Ei/äiteillä.		Yhteensä.	Niistä:		Markkaa.	p:ää.
											Poikia.	Tyttöjä.							Poikia.	Tyttöjä.		
1900	22	29	—	—	—	—	—	—	51	51	—	—	7	—	4	11	—	11	62	15,008	04	
1901	22	26	—	—	—	—	—	—	48	48	—	—	9	—	21	12	18	78	19,972	39		
1902	19	11	16	—	—	—	—	—	46	46	—	—	9	—	28	38	24	84	31,093	08		
1903	23	14	21	—	17	—	—	—	75	58	17	—	—	—	—	34	16	18	109	37,925	42	
1904	17	15	19	7	16	—	—	—	74	58	16	—	14	—	54	68	35	33	142	47,758	39	
1905	13	25	14	13	21	—	17	—	103	82	21	—	19	—	39	58	21	37	161	51,864	61	
1906	21	23	20	15	17	18	15	9	138	102	36	—	12	—	20	32	13	19	170	66,711	39	
1907	18	21	21	14	17	19	21	9	140	100	40	—	11	2	22	35	18	17	175	70,990	80	
1908	21	23	22	15	22	21	9	8	151	108	43	—	8	4	14	26	12	14	177	138,903	28	
1909	21	18	24	14	25	24	14	6	180	131	49	—	9	5	12	26	10	16	206	125,958	90	
1910	14	24	15	20	18	22	21	8	202	162	40	—	14	6	9	29	10	19	231	116,525	59	
1911	17	23	20	19	20	32	23	3	202	147	55	—	14	7	10	31	8	23	233	126,586	78	
1912	23	28	23	16	25	36	25	3	233	172	61	—	10	10	8	28	4	24	261	151,866	40	
1913	17	29	23	17	30	38	29	10	253	198	68	—	11	20	5	50	18	32	316	201,233	19	
1914	22	32	38	16	30	40	35	7	306	236	70	—	12	21	7	59	26	33	365	239,658	75	
1915	22	35	37	17	38	37	44	9	308	233	75	—	14	19	8	49	23	26	357	285,375	—	

1) Vuoden päättyessä. — 2) Vuoden 1910 loppuun Paikkala, Vanaja. — 3) Vuoden 1910 loppuun Gammelby, Kemiö, sekä vuosina 1911—14 Aisböle, Finnby. — 4) Vuoden 1908 loppuun Sammatti. — 5) Lukuunottamatta aistiviallisten lasten opetus-kustannuksia.

Taulu 3. Hoidokkien vaihtuminen poikain vastaanotto- ja havaintokodissa vuonna 1915.

Viranomainen tai laitos, joka on hoidokit lähettänyt.	Hoidokkeja vuoden alussa.			Vuoden var- rella tulleita.			Vuoden var- rella poistu- neita.			Hoidokkeja vuoden lopussa.			Hoito- päiviä
	Ruotsiapuh. v.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	
Kasvatuslautakunta ..	2	3	5	17	34	51	18	34	52	1	3	4	1,813
Kasvatuslaitokset	—	—	—	13	10	23	13	10	23	—	—	—	696
Vaivashoitohallitus ..	—	—	5	3	25	4	32	25	2	2	5	2	2,250
Polliisilaitos	—	—	2	2	9	1	12	2	8	3	1	1	481
Yhteensä	2	8	12	35	78	51	34	77	51	3	9	14	5,240

Taulu 4. Kaupunkilähetyksen vastaanottokotiin otettujen tyttöjen lukumäärä vuonna 1915.

Viranomainen tai laitos, joka on hoidokit lähettänyt.	Hoidokkeja vuoden alussa.			Vuoden var- rella tulleita.			Vuoden var- rella poistu- neita.			Hoidokkeja vuoden lopussa.			Hoito- päiviä
	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	Ruotsiapuh.	Suomeapuh.	Yhteensä	
Kasvatuslautakunta ..	—	2	2	3	14	17	3	16	19	—	—	—	492
Kasvatuslaitokset	—	1	1	—	3	3	—	4	4	—	—	—	186
Yhteensä	—	3	3	3	17	20	3	20	23	—	—	—	678

Taulu 5. Kasvatuslautakunnan toimesta eräissä laitoksissa hoidetut aistivalliset lapset vuonna 1915.

Laitos.	Lisäksi tulleita.	Poistuneita.	Jäljellä vuoden päättyessä.				Yhteensä.	Kaupungin menot.	
			Ruotsiapuhuvia		Suomeapuhuvia			Mk.	p.ä.
			Poikia.	Tyttöjä.	Poikia.	Tyttöjä.			
Porvoon kuuromykkäkoulu....	1	—	2	—	1	—	3	200	—
Turun »	—	1	—	—	3	—	3	—	—
Mikkelin »	—	—	—	—	2	—	2	826	75
Pietarsaaren »	—	—	2	—	—	—	2	325	—
Jyväskylän »	—	—	—	—	1	—	1	100	—
Oulun »	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Helsingin viereinen »	—	—	—	—	3	—	3	300	—
Kuuromykkälästartarha	1	1	—	—	3	2	6	175	—
Helsingin sokeainkoulu	1	—	—	1	1	3	5	525	—
Ävikin sokeain- ja kuuromykkäkoti	—	—	—	—	—	2	2	441	85
Raajarikkoisten työkoulu	3	—	4	4	1	1	10	1,769	85
Perttulan heikkomielisten kasvatuslaitos	5	1	9	6	4	1	20	4,725	—
Räckhalsin kaatuvatautisten koti	1	1	1	—	—	—	1	600	—
Yhteensä	13	3	19	11	19	10	59	9,988	45

Taulu 6. Menoja pahatapaisista lapsista vuonna 1915.

	Palkat	Vuokra	Poltto- aineet ja valaistus	Elatus ja elätteelle- anto	Vaatetus	Opetus- välineet	Käsi- ammatti- ja käsityö- opetus	Muit menot	Yhteensä
M a r k k a a j a p e n n i ä									
Poikain vastaanottokoti	7,319 91	4 500 —	1,501 74	4,476 03	1,498 55	293 85	398 57	3,184 09	23,172 74
Bromarvin Bengtsårin kasvatuslaitos ..	26,200 —	16,100 —	4,999 30	21,614 66	8,365 78	982 80	1,492 45	5,775 20	¹⁾ 85,530 19
Sipoon Paipisten kasvatuslaitos	3 060 —	300 —	448 85	4,005 46	1,186 53	285 45	270 49	707 85	10,264 63
Nummen Tavolan »	2,400 —	500 —	350 —	5,685 55	1,461 55	298 04	261 90	1,049 75	12,006 79
Lohjan Karstun »	5,880 —	900 —	644 04	7,372 40	2,299 20	420 55	671 38	2,371 57	20,559 14
Porvoon p. Laversin »	3,360 —	700 —	347 50	3,632 66	931 17	122 10	216 —	513 50	9,822 93
Lohjan Toivoniemen »	7,744 39	3,500 —	1,952 83	7,886 85	2 099 45	397 20	290 95	1,589 97	¹⁾ 25,461 64
Finbyn Sjötorpin »	6,900 —	2,681 08	1,795 79	7,981 99	2,384 92	268 76	337 55	1,998 50	24,348 59
Vihdin Vanjoen »	6,732 78	1,000 —	799 93	8,496 77	2,690 40	397 73	292 19	2,127 27	22,537 07
Porvoon p. Vekkosken »	1,000 —	200 —	50 —	1,400 52	260 35	16 60	9 —	110 90	3,047 37
Yksit. elätteelleanto ja ammattikoulut..	—	—	—	—	—	—	—	—	11,994 83
Toivoniemen laitoksen muutos- ja lisä- rakennustyöt	—	—	—	—	—	—	—	—	2,210 41
Sekalaiset yhteiset menot	—	—	—	—	—	—	—	—	18,111 93
Yhteensä	70,597 08	30,381 08	12,889 98	72,552 89	23,177 90	3,483 08	4,240 48	19,428 60	269,068 26

¹⁾ Pois luettuina Bengtsårin ja Toivoniemen maatilain menot.